

Агенција за супервизија на осигурување
ул. „Васил Главинов“ бр.12
ТЦЦ Плаза, кат 2
1000 Скопје, Македонија
Тел: 02 3254 050
Факс: 02 3290 240
е-пошта: contact@aso.mk
www.aso.mk
Работно време од 08:30 до 16:30 часот

Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој
ул. „Трета македонска бригада“ бр. 20,
зграда на Македонија Табак блок Ц
1000 Скопје, Македонија
Тел./Факс: 02 3097 450 / 02 3097 454
е-пошта: ipardpa.info@ipardpa.gov.mk
www.ipardpa.gov.mk
Работно време од 08:30 до 16:30 часот

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ

**ОСИГУРУВАЊЕ ВО
ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО**

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ

Осигурување во земјоделството

Земјоделците постојано се соочуваат со низа ризици поврзани со временските услови, природните катастрофи, штетниците и болестите што непосредно влијаат на земјоделското производство.

Еден од најефикасните начини за ублажување на загубите кај земјоделските стопанства е осигурувањето на земјоделското производство, со што ќе се обезбеди обештетување, односно исплата на штета кога би се случил неповолен настан. Значењето на осигурувањето го препознава и Владата на Република Македонија, со тоа што почнувајќи од 2008 година преку програмите за финансиска помош на земјоделството субвенционира дел од трошоците за премијата за осигурување.

Осигурување посеви и плодови

Под посеви и плодови сеподразбираат сите земјоделски култури (лозови и овошни насади, житни и градинарски култури) во неожнеана и необрана состојба.

Освен од град, пожар и гром (**основни ризици**), посевите и плодовите може да се осигуруваат од пролетен и есенски мраз, поплава, луња, како и губење квалитет (**дополнителни ризици**).

Висината на премијата за осигурување зависи од повеќе фактори, како што се видот на земјоделската култура, локацијата на посевите и плодовите и ризиците што се избрани да се покријат.

Премијата за осигурување што ја одредува друштвото за осигурување се утврдува во однос на сумата на осигурување, која е производ на очекуваниот принос по хектар за еден килограм и откупната цена.

Друштва за осигурување што нудат земјоделско осигурување во 2016 година

Назив на друштво за осигурување	Контакт-податоци за друштвото	Осигурителни продукти		
		Осигурување посеви и плодови	Осигурување животни	Индексирано осигурување приноси од посеви
ТРИГЛАВ ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје	бул. „8-ми Септември“ бр.16, 1000 Скопје тел: 02/ 5102 222 e-mail: info@triglav.mk web: www.triglav.mk	✓	✓	
САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје	ул. „Загребска“ бр.28 А, 1000 Скопје тел: 02/ 5101 500 e-mail: contact@sava.mk web: www.sava.mk	✓	✓	
Винер – Виена Иншуруенс Груп АД Скопје	бул. „Борис Трајковски“ бр.62, 1000 Скопје тел: 02/3231 631 бесплатен контакт центар: 15 999 e-mail: winner@winner.mk web: www.winner.mk	✓		
Друштво за осигурување ИНСИГ - МАКЕДОНИЈА АД Скопје	бул. „Свети Климент Охридски“ бр.586, зграда 1 , влез 2, кат 4, 1000 Скопје тел: 02/ 3215 515 e-mail: info@insig.com.mk web: www.insig.com.mk	✓		
Национална групација за осигурување ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИСА АД Скопје	бул. „Свети Климент Охридски“ бр. 26 1000 Скопје тел: 02/ 3290 760; 02/ 3244 600 e-mail: info@insurancepolicy.com.mk web: www.osiguritelnapolisa.com.mk	✓	✓	✓
Друштво за осигурување АЛБСИГ АД Скопје	ул. „1737“ бр. 32, 1/45, 1000 Скопје тел: 02/ 3122 385 e-mail: info@albsig.com.mk web: www.albsig.com.mk	✓	✓	✓
КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за неживотно осигурување	Ул. „Кирил и Методиј“ бр.20, 2 кат 1000, Скопје тел: 02/ 3 251 100 e-mail: imot@crosig.mk web: www.crosig.mk			✓

Совети

Пред да купите полиса за осигурување посеви и плодови, потребно е да обрнете внимание на следното:

- Споредете ги условите за осигурување на различни друштва за осигурување за да го добиете осигурувањето што најмногу ви одговара;
- Внимателно прочитајте кои ризици се вклучени во полисата за осигурување;
- Не потпишувайте го договорот за осигурување сè додека не ви се разјаснат сите негови одредби;
- Задолжително обезбедете соодветен доказ за извршената уплата на премија и чувајте го заедно со полисата.

Основни поими во осигурувањето

1. ПОЛИСА- документ за склучениот договор за осигурување.
2. ПРЕМИЈА- цена за осигурувањето што му ја плаќате на друштвото за осигурување.
3. СУМА НА ОСИГУРУВАЊЕ- износ на кој земјоделското стопанство е осигурено и максимален износ што може да се исплати за настаната штета.
4. ФРАНШИЗА- учество на осигуреникот во настанатата штета, кое може да биде определено во процент или во апсолутен износ.

Пример: Имате полиса за осигурување со вклучена франшиза од 3.000 денари, а определениот износ на настанатата штета е 20.000 денари -> Друштвото за осигурување ќе ви исплати само 17.000 денари.

АГЕНЦИЈА ЗА
СУПЕРВИЗИЈА НА
ОСИГУРУВАЊЕ

Примери за пресметка на осигурување посеви и плодови

земјоделска култура	принос по 1 хектар за кг.	цена за 1 кг	осигурена сума	премиски фактор	опфат на ризици	премија
Пченица	3.500	12	42.000	3,50%	Основни ризици (ОР)	1.470
				6,25%	Пролетен Мраз + ОР	2.625
				8,67%	Луња + ОР	3.641
				12,41%	Поплава + ОР	5.212
				20,33%	ОР+ Пролетен мраз +луња+ поплава	8.539

Во случај на штетен настан:

- Ако проценетата штета е 25%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 10.500 денари ($42.000 \times 25\%$),
- Ако проценетата штета е 60%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 25.200 денари ($42.000 \times 60\%$),
- Ако проценетата штета е 100%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 35.700 денари ($42.000 \times 85\%$).

Тутун	1.500	120	180.000	4,00%	Основни ризици (ОР)	7.200
				0,00%	Пролетен Мраз + ОР	0
				6,86%	Луња + ОР	12.348
				12,91%	Поплава + ОР	23.238
				15,77%	ОР + луња+ поплава	28.386

Во случај на штетен настан:

- Ако проценетата штета е 25%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 45.000 денари ($180.000 \times 25\%$),
- Ако проценетата штета е 60%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 108.000 денари ($180.000 \times 60\%$),
- Ако проценетата штета е 100%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 153.000 (денари $180.000 \times 85\%$).

Лозје	15.000	13	195.000	9,50%	Основни ризици (ОР)	18.525
				16,65%	Пролетен Мраз + ОР	32.468
				15,33%	Луња + ОР	29.894
				11,25%	Поплава + ОР	21.938
				24,23%	ОР + пролетен мраз+луња+ поплава	47.249

Во случај на штетен настан:

- Ако проценетата штета е 25%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 48.750 денари ($195.000 \times 25\%$),
- Ако проценетата штета е 60%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 117.000 денари ($195.000 \times 60\%$),
- Ако проценетата штета е 100%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 165.750 денари ($195.000 \times 85\%$).

Јаболка	32.000	15	480.000	7,00%	Основни ризици (ОР)	33.600
				16,90%	Пролетен Мраз + ОР	81.120
				22,62%	Луња + ОР	108.576
				8,75%	Поплава + ОР	42.000
				34,27%	ОР + пролетен мраз+луња+ поплава	164.496

Во случај на штетен настан:

- Ако проценетата штета е 25%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 120.000 денари ($480.000 \times 25\%$),
- Ако проценетата штета е 60%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 288.000 денари ($480.000 \times 60\%$),
- Ако проценетата штета е 100%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 408.000 денари ($480.000 \times 85\%$).

Јаболка	32.000	15	480.000	19,80%	Основни ризици и Квалитет(ОРК)	95.040
				29,70%	Пролетен Мраз + ОРК	142.560
				21,55%	Поплава + ОРК	103.440
				33,44%	Луња + ОРК	160.512
				45,09%	ОРК + пролетен мраз+луња+ поплава	216.432

Во случај на штетен настан:

- Ако проценетата штета е 25%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 120.000 денари ($480.000 \times 25\%$),
- Ако проценетата штета е 60%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 288.000 денари ($480.000 \times 60\%$),
- Ако проценетата штета е 100%, следува исплата на отштетно побарување во износ од 408.000 денари ($480.000 \times 85\%$).

Напомена: Примерите се индикативни и имаат за цел да ја објаснат постапката за утврдување на премијата за осигурување и очекувањата за исплата на штета. Износите се прикажани во денари.

Со програмата за финансиска поддршка во земјоделството се овозможува субвенционирање на премијата за осигурување посеви и плодови. Доколку земјоделецот ја искористи оваа поволност, ќе плати 40% од износот на премијата за осигурување.

Зада добиете детални информации за специфичните услови на осигурување, проверете кај неколку друштва за осигурување за да бидете во можност да одберете кои од нив одговараат на вашите барања.

Осигурување добиток

Предмет на осигурување се здрави домашни животни, и тоа: копитари, говеда и биволи, свињи, овци и кози, како и други видови добиток.

Со осигурувањето се покриени **основните ризици** од пцовисување или принудно колење или погубување како последици на болест или несреќен случај. Некои од друштвата за осигурување во својата понуда нудат покривање и на **дополнителни ризици** што се карактеристични за сточарското производство (принудно колење од економски причини, трошоци за здравствена заштита, кастрација и овариотомија, престој во карантин и други ризици).

Висината на премијата зависи од повеќе фактори, како што се видот на животното, бројот на осигурените животни, условите и начинот на одгледување и ризиците што се избрани да се покријат.

Премијата за осигурување што ја одредува друштвото за осигурување се утврдува во однос на сумата на осигурување, која зависи од пазарната цена на добитокот во моментот на издавањето на полисата за осигурување.

Со програмата за финансиска поддршка во земјоделството се овозможува субвенционирање на премијата за осигурување добиток. Доколку земјоделецот ја искористи оваа поволност, ќе плати 40% од износот на премијата за осигурување.

Пример за пресметка на осигурување добиток

предмет на осигурување	вредност на добитокот	премиска стапка	покртие	премија
говеда - молзни крави	60.000	9,00%	смрт од болести и несреќен случај	5.400

Напомена: Примерот е индикативен и има за цел да ја објасни постапката за утврдување на премијата за осигурување и очекувањата за исплата на штета. Износите се прикажани во денари.

Како треба да постапите доколку се случи штетен настан

Во случај на штетен настан, ваша обврска е веднаш да пријавите во друштвото за осигурување. Во пријавата треба да ги наведете сите потребни податоци за настанатата штета.

При пополнување на пријавата, пожелно е да побарате помош од лицето со чие посредство сте ја купиле полисата за осигурување.

За пријавување штета, може да добиете корисни и конкретни информации на самата полиса за осигурување, од интернет-страниците, контакт-телефоните или од поддржните канцеларии на друштвата за осигурување.

Доколку друштвото за осигурување ви побара да ја обезбедите документацијата што е потребна за обработка и решавање на штетата, направете го тоа колку што е можно побрзо и обезбедете сè што е потребно затоа што на тој начин најбрзо ќе се заврши постапката за обесштетување.

Претставник на друштвото за осигурување (проценител) ќе излезе на лице-место и ќе изврши процена на степенот на оштетување на осигурениот предмет, а вие обезбедете ги сите потребни услови за побрзо и посоодветно извршување на оваа обврска.

Друштвото за осигурување ќе ве извести за одлуката и износот на отштета, а законскиот рок за исплата е 14 дека од денот на комплетирање на предметот и конечната одлука за определување на износот на отштета.

Треба да знаете дека крајната пресметка ќе биде финализирана во моментот кога ќе може да се утврди реално претрпената штета. Кај посевите и плодовите, на пример, тоа може да се утврди во периодот на берба, односно во периодот на берба ќе може да се знае во колкав износ е претрпена штета, затоа што тогаш ќе се знае: колку е намален приносот, колку е намален квалитетот на приносот, која е пазарната цена и др.

Што ако не сте задоволни од одлуката за обесштетување

Доколку не сте задоволни од утврдениот износ на отштета, поднесете приговор додруштвото за осигурување. Во секој случај, во прилог на приговорот доставете соодветна документација што го оправдува вашето барање.

Доколку не сте задоволни од одговорот на приговорот или во случај друштвото за осигурување да не одговори на приговорот во рок од 30 дена од денот на поднесување, имате право да поднесете претставка (жалба) до Агенцијата за супервизија на осигурување, независно регулативно тело на пазарот на осигурување, чија цел е заштита на правата на осигурениците и корисниците на осигурителните услуги.

Во секој случај, вашите права како осигуреник може да ги остварите преку надлежен суд.

Напомена: Доколку АФПЗРР утврди дека барателот целосно или делумно не ги исполнува утврдените критериуми, барателот има обврска да го плати целиот износ од премијата за осигурување.

Програма за финансиска поддршка на руралниот развој

Во Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој за 2016 година, донесена од Владата на Република Македонија, е предвидена мерка за субвенционирање на премиите за осигурување со цел развој на земјоделските задруги.

Корисници се земјоделски задруги формирани и запишани во Регистарот во согласност со Законот за земјоделски задруги.

Висината на финансиската поддршка нема да надминува 70% од трошокот за осигурување на производните капацитети на земјоделската задруга од мал обем (со најмногу 19 члена) и 80% за осигурување на производните капацитети на земјоделската задруга од голем обем (со најмалку 20 члена), но не повеќе од 3.000.000 денари на годишно ниво.

ИНДЕКСИРАНО ОСИГУРУВАЊЕ ОСТВАРЕНИ ПРИНОСИ ОД ПОСЕВИ

Индексираното осигурување на остварените приноси од посеви е **земјоделско осигурување што нуди заштита од сите климатски, природни и биолошки опасности**, кои може да влијаат врз намалување на приносите кај земјоделските стопанства.

Со овој производ земјоделецот ги осигурува **очекуваните приноси** во општината во која припаѓа (**индексирана општина**), во однос на **тригодишниот просечен принос остварен на ниво на општината** врз основа на податоците обработени и објавени од страна на Државниот завод за статистика (ДЗС) на Република Македонија.

Земјоделското стопанство може да купи осигурување што ќе обезбеди **покритие од 50% до 80%** во односна очекуваниот просечен принос на општината. При издавањето на полисата, осигурената сума се утврдува како производ на осигурените засадени хектари, осигурениот принос и производствените трошоци по килограм за културата.

Овој земјоделски осигурителен производ нуди покритие за: пролетната **пченка** и **винското грозје** и есенската **пченица и јачмен**. Периодот на покритие за овој производ е специфициран за секоја култура поединечно, на тој начин што се покрива целиот период на обработка на културата од започнување сеидба па сè до крајот на бербата.

Култура	Период на покритие	Период на издавање полиса
Пченка	март– октомври	од 1.3. до 15.4.
Винско грозје	февруари – октомври	од 15.2.до 31.3.
Пченица	октомври – јули	од 1.10. до 15.11.
Јачмен	октомври – јули	од 1.10. до 15.11.

На земјоделецот му следува исплата на штета **доколку остварениот принос во тековната година е помал од тригодишниот просечен принос во индексираната општина во зависност од избраното покритие**.

Напомена: Не се врши теренска процена на загубите кај земјоделците. Загубите се мерат како разлика од остварените приноси во тековната година во однос на тригодишните просечни приноси во индексираната општина, а не врз основа на реалните загуби на секој од осигурените земјоделци.

Исплатата се врши во рок од 14 дена од денот на објавата на ДЗС на остварениот принос во тековната година во општината. ДЗС има обврска податоците за тековната година да ги објави до крајот на месец декември од тековната година.

Пример за пресметка на индексирано осигурување остварени приноси од посеви

осигурена култура	винско гроје	општина Кавадарци	полиса - издадена на 1 март 2015 година	25 декември 2015 година
очекуван принос (3 годишен принос) кг/ха	покритие осигурен принос	цена за 1 кг	осигурена сума премиска стапка	премија објава на ДЗС за остварениот принос остварен процент

нема штетен настан со оглед дека е остварен принос над просекот

осигурена култура	есенска пченица	општина Могила	полиса - издадена на 1 ноември 2014 година	25 Декември 2015 година	исплата во рок од 14 дена од објавата на ДЗС
очекуван принос (3 годишен принос) кг/ха	покритие осигурен принос	цена за 1 кг	осигурена сума премиска стапка	премија објава на ДЗС за остварениот принос остварен процент	разлика до осигурениот принос износ на исплатена штета

нема штетен настан со оглед дека е остварен принос над просекот

Програма за субвенционирање

Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој (АФПЗРР) е одговорна институција за имплементирање на мерките од програмите за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој.

Програма за финансиска поддршка во земјоделството

Во Програмата за финансиска поддршка во земјоделството за 2016 година, донесена од Владата на Република Македонија, е предвидена мерка за субвенционирање на дел од премијата за осигурување како дополнителна поддршка за развој на земјоделството од страна на државата.

Корисници се земјоделски стопанства што извршиле осигурување на земјоделското производство.

Висината на помошта е 60% од трошокот на премијата за осигурување, но не повеќе од 150.000 денари по земјоделско стопанство.

Постапка за добивање финансиска поддршка

- Барање за користење средства се поднесува во подрачните единици на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство најдоцна до 30.8.2016 година;
- Подрачната единица по барање на земјоделското стопанство издава Решение за уписан производни капацитети врз основа на податоците од Единствениот регистар на земјоделски стопанства (ЕРЗС);
- Барателот го доставува Решението до друштво за осигурување по сопствен избор. Доставеното решение може да биде и со датум на издавање од претходните години во случај кога земјоделското стопанство нема промени во производните капацитети што се предмет на осигурување;
- Друштвото за осигурување издава полиса за осигурување;
- Еден примерок од полисата (во оригинал или фотокопија) барателот доставува во подрачната единица на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство и истото претставува прилог на поднесеното барање; и
- АФПЗРР по утврдување исполнетост на утврдените критериуми ќе изврши исплата на средства по фактура на сметка на друштвото за осигурување, а во корист на барателот, и тоа во висина од 60% од трошокот на премијата за осигурување, но не повеќе од 150.000 денари по земјоделско стопанство.